

Стаття надійшла до редакції 05.05.2018

O. Syvak, V. Miroshnik

THE USAGE OF RASTER GRAPHICS IN PHOTO PROCESSING

Computer graphics as a scientific trend is under consideration in the present article. The authors were aimed at identifying the differences and characteristics of vector and raster graphics as well as to determining the areas of the use of each graph.

The raster graphics editors, as the means of editing photos not by professional users (but amateur users as well) are analysed by the authors. To organize various information about the applications, the authors made comparative characteristics based on general information and file formats that support software.

The comparative analysis of raster graphics editors that are freely available online, including «The GIMP», «Adobe Photoshop», «Paint.NET», «PhotoInstrument» is presented in the article. The authors pay their attention to the mentioned software because the editors are the most popular to use, and are in the free access in the Internet.

To identify the capacity and efficiency of each of the editors the following criteria are chosen: the time for opening the photo software, the number of actions to replace the tooth on the photos, the number of actions to remove red-eye, the function "to remove red eye", the time necessary to process the photos (min.), the volume of pictures after the treatment and concerns that appear during the use of the software.

For practical results, the authors conclude that the graphic editor "Adobe Photoshop" has become the best one among the selected software. The second place was taken by the graphic editor "Paint.NET". «PhotoInstrument» graphic editor occupies the third place. The last place was occupied by "The GIMP" software.

As a result of comparative characteristics it becomes clear that the chosen raster graphics editors, for amateur users, are a public, free tool to edit photos, to create layouts and site graphics with great colours. The results of the comparison of the applications give the authors an opportunity to describe the differences between the editors and to define effective programs for amateurs.

The results can be used in the latest manifestations of culture, and painting. The products created with the help of the selected photo editors can be placed in advertising, mass media, libraries, museums, exhibition halls, archives, etc.

Key words: «Adobe Photoshop», culture, «The GIMP», graphics, graphic editors, «Paint.NET», «PhotoInstrument», photography, raster graphics.

УДК 069.01-027.31(477.74-21 Одеса)''20''(045)

Р. В. Ткаченко, К. О. Кулєшова

ЛОКАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ НОВИХ ФОРМ МУЗЕЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ НА МАТЕРІАЛІ ОДЕСИ

У статті розглянуті локальні процеси запровадження нових форм музейної діяльності в сучасній Україні. Аналізуючи чинники соціокультурних змін автори беруть до уваги південний регіон, де на матеріалі роботи одеських музеїв простежуються і визначаються основні тенденції «глокалізації» в культурному житті українців.

Ключові слова: музейна діяльність, українська культура, глокалізація, арт-проект, перформанс, хаб.

Останнім часом ми спостерігаємо активний розвиток і оновлення українських музеїв, що запозичують значною мірою закордонний шлях і досвід і застосовують його на рідних теренах. У світі модернізаційних перетворень сучасної культури постає питання як мінливість зовнішніх впливів і суперечливість внутрішніх трендів виявляє себе у сфері музейної діяльності в Україні. Вітчизняні музеї та їх працівники переймають нові форми та методи роботи у музейній справі на Заході, але ведуть пошук свого місця в сучасних соціокультурних умовах. Тому є доцільним розглянути локальні тенденції запровадження нових форм музейної діяльності на прикладі одеських музеїв.

Більшість вітчизняних та зарубіжних дослідників відзначають безсумнівний вплив на сучасні процеси в суспільстві трьох чинників – складових – глобалізацію, масову культуру та сучасне мистецтво [1; 3; 6; 7; 8; 10; 11; 18; 19; 20; 22]. Є роботи присвячені зокрема кожному з цих феноменів у музеології [6; 8; 9; 10; 18; 20], але малодослідженим залишається вплив який вони мають на запровадження та розвиток нових форм музейної діяльності. Також потребують більш детального розгляду тенденції «глокалізації»: які з них швидкоплинні, а які набувають перманентного характеру, чи самі видозмінюються.

Метою статті є розгляд сучасних тенденцій у регіоні і аналіз локальної специфіки Одеси в запровадженні нових форм музейної діяльності.

Наш час демонструє інтенсифікацію впливу масової культури, як складової глобалізації, на суспільну свідомість. Це виявляє себе у активізації процесів істотних змін психології сприйняття та ціннісних орієнтирів в підході до мистецтва, а також художнього смаку сучасної публіки. Разом з виникненням нових видів сучасного мистецтва змінюється український відвідувач музеїв і його світобачення. Музеї наближують свій концепт до масового споживача, і це надихає їх до запровадження нових креативних форм і культурних проєктів. Фахівці музейної галузі приділяють багато уваги і часу вирішенню проблеми залучення відвідувачів у старі і нові музейні зали.

Акція «Ніч музеїв» спочатку потрапила до нас як апробована форма європейської музейної діяльності, пройшла довгий шлях і трансформувалась під впливом часу та різноманітних соціокультурних факторів. Можна прослідкувати як вона змінювалась в музеях Одеси.

У 2013 році відвідувачі Дома Блещунова побачили роботи створені авторами трьох країн (України, Грузії та Вірменії) в рамках міжнародного проєкту «Нове дихання культури: мистецтво відтворює спадщину». Концепція проєкту була покликана інтерпретувати музеї приватних колекцій як арт-об'єкт-колаж предметів. Куратор проєкту Олена Афанасьєва пояснила, що тема колажу вибрана не випадково: це один з найбільш розповсюджених глобальних та концептуальних видів contemporary art. Недаремно принцип колажності вважається свого роду засновником багатьох феноменів сучасної культури-від комп'ютерної графіки до кліпового мислення [14].

«Ніч музеїв» 2016 року виявилась дуже плідною на розважальні заходи в рамках проєкту: в Музеї сучасного мистецтва відкрили виставку «Лихі 90-ті», в домі-музеї Блещунова проходила акція з вікторинами та концертом акторів ТЮГа. Дом-музей Реріха показав кіно, присвячене темі вогню в творчості художника і влаштував концерт фортепіанної музики. В Літературному музеї зачитували оповідання І. Бабеля, а також артисти виконували арії відомих опер. Особливістю цієї ночі став авторський перформанс Володимира та Олени Ільчевих в рамках арт-проєкту «Панчохи». І на останок Музей цікавої науки представляв електричне шоу для всіх бажаючих [13]. Не секрет, що однією з основних цілей акції в Україні було залучення нових відвідувачів

та позитивізація іміджу музеїв.

Проте, у 2017 році директор Одеського муніципального музею особистих колекцій Світлана Остапова декларує у відеопроєкті «Кофе-брейк», що «Концерту не буде!» [21]. Вона пояснює це тим, що останнім часом помітила, як люди приходять, сідають на стільчики та очікують що їх розважатимуть.

Соціологічні дослідження, проведені в музеях країн Західної Європи на початку 1980-х років, з'ясували, що мотивація відвідування музеїв у суспільстві «непомітно змінилась»: більшість людей приходять у музей не отримати знання, а цікаво провести дозвілля. В результаті цього в європейських музеях поступово змінилися акценти музейної роботи в бік комерціалізації та анімізації. Дослідження 1990-х років підтвердили, що понад 80% потоку відвідувачів європейських музеїв формують туристи у рамках проведення відпочинково-дозвіллевих заходів [17]. Але ми бачимо, що соціокультурна ситуація у 2000-х знов змінює напрям. Сьогодні людина схильна розвивати себе і отримувати нові знання, тому що це в новому інформаційному суспільстві найкраща інвестиція на майбутнє. Але музей не може давати знання силоміць і тут постає проблема як ці знання донести пересічному глядачу, який звик тільки розважатись і перестав самостійно думати і сприймати.

Тому віце-президент Українського національного комітету ICOM – International Council of Museums Світлана Остапова прагне підкреслити, що музей – не розважальний заклад. В музеї люди мають замислитись над тим, що для них важливо, проаналізувати це та поділитись своїми судженнями. Кожен музей як місце для експериментів має свій формат залежно від інструментарію, який допомагає створити умови аби люди не тільки прийшли, поспілкувались, знайшли одностудців, щоб в майбутньому змогли якнайповніше зорієнтувати себе і виявити свою громадянську позицію. У 2017 році ICOM задає своєчасну тему «Ночі» – «Музей і суперечлива історія. Говоримо о невимовному в музеях». І так «невимовне» очікує відвідувача в кожному залі, йому пропонується «зануритись в історію», але, з новою програмою в якій діалог можливий за будь-яких обставин [21].

Тенденції змінюються, зміст комунікаційних процесів значно поглибився, а диспропорція між освітньою, виховною та рекреаційною функцією вирівнялась.

Аналізуючи сучасну соціокультурну ситуацію, доводиться незаперечно погоджуватись з існуванням взаємодії глобальних та локальних тенденцій, що мають вплив на всі сфери життя, і на сферу культури зокрема. Так вітчизняний дослідник М. Б. Кушнарєва при огляді основних тенденцій масової культури України в контексті глобалізації відмічає, що лише мала частина населення держав, які інтегруються до ЄС, сприймають «космополітичні цінності», тоді як переважна більшість (більш 85% згідно з опитуваннями) ідентифікує себе з локально-регіональними цінностями та орієнтаціями. Це свідчить о надзвичайно складній ситуації, коли «разом з інтенсивними процесами світової інтеграції, формування глобальних економічних, політичних, екологічних та культурних асоціацій, відбувається не менш активний процес фрагментизації світу, зростання національної самосвідомості, посилення культурної диференціації, відродження етнічно-національних цінностей» [7, с. 6].

Глобальний світ вимагає пошуку нових підходів до вирішення завдань збереження культурної ідентичності. Звідси очевидно, що музейна діяльність набуває більшого соціокультурного значення: зростає роль музеїв у збереженні й інтерпретації культурної спадщини. Минуле стає важливим фактором розвитку самопізнання [18, с. 150].

В Україні також спостерігається зрушення в бік локальних тенденцій. Цю ситуацію ми можемо спостерігати на прикладі Одеського бієнале. Продовжуючи

традицію сучасного мистецтва, бієнале 2017 року пропонує відомим художникам з України, Польщі, Румунії створення простору для налагодження всеукраїнського, а як наслідок, і міжнародного культурного діалогу. Концепція проекту «Зона турбулентності» поставила перед художниками проблему перманентної невизначеності, актуальну для України і не тільки [4]. Вочевидь тема бієнале була задана локальними тенденціями, а форма її вираження запозичена з міжнародного, навіть світового тренда – венеціанського. Такі художні форми сучасного мистецтва як інсталяція або перформанс навіяні змінами світосприйняття глядача, але як ще свого часу зауважив Ж. Базен [12, с. 203], підвищений інтерес теперішньої публіки до тимчасових виставок безумовно відображає її потяг до миттєвого, а не до вічного; до того ж преса та телебачення привчила людей реагувати виключно на сьогоднішнє.

Можна прослідкувати як сучасна соціокультурна ситуація підштовхує музей до генерації нових знань, свіжих ідей та пошуку своєрідності в мінливому світовому просторі. Поступово музей перетворюється на явище культури, яке надає суспільній свідомості динаміку розвитку. Це проявляє себе через ціннісні орієнтири сучасних музейних експозицій сфокусованих на новизні інтерпретацій музейного зібрання і оригінальності подачі виставкового матеріалу куратором проекту. На думку російського музеєзнавця О. М. Мастениці «такі культурно-освітні проекти стають результатом як культурного дослідження, так і індивідуального творчого пошуку» [11, с. 139].

Під впливом всіх вищезазначених чинників народжуються дві концепції в музеєзнавчому середовищі України. Музеї у сучасній Україні поділяються на ті, що активно запроваджують новітні форми музейної діяльності і ті, що принципово дотримуються традиційних методів. Спробуємо розібратись в цьому питанні, прослідкувавши нещодавню ситуацію з призначенням директора Одеського художнього музею.

На цю посаду претендували дві яскраві постаті одеситів – О. Ройтбурд та В. Абрамов. Традиційний підхід концепції класичного музею ми бачимо в позиції В. Абрамова, відомого мистецтвознавця, наукового співробітника, прихильника періодизації та історичної реконструкції колекцій та зібрань [1]. Представники класичної концепції музею хочуть бачити в його залах підготованого відвідувача.

Серед широкого кола мистецтвознавців та музейників думки розділились. Молоде покоління представлене волонтерською ініціативою «Museum for change» [5] притримується поглядів, що у випадку коли відвідувач нічого не знає про колекцію, то задача музею його проінформувати і зацікавити. Вони наголошують, що у ситуації з українськими музеями, замовник – не музей, замовник – суспільство. Ця думка підкріплена не лише новими викликами всередині суспільства, але й глобальними вимогами часу.

Якщо раніш було прийнято традиційно вважати музеї продуктом «безмежного честолюбства, вияву «комплексу фараонів», місцем, де все занадто серйозно, значимо й урочисто», як зазначав хорватський музеолог Томислав Шола [22], то з плином часу, розвитком суспільства і його демократизацією в сучасне уявлення про музей вносяться суттєві корективи, часом протилежні сталим твердженням.

При зіткненні двох концепцій, коли одна з них базується на певному «консервуванні» старих підходів та методів роботи, на фоні загальноєвропейських тенденцій, програмні тези художника О. Ройтбурда більш відповідають запитам сучасного українського суспільства в умовах євроінтеграційних процесів.

Сучасна Європа бере курс на популяризацію музеїв серед молоді. Практично всі галереї організовують безліч виставок, перформенсів та майстер-класів від метрів

сучасного мистецтва. Новітні технології роблять твори мистецтва більш доступними для огляду, що допомагає залучити нову музейну аудиторію.

У своїй програмі О. Ройтбурд зазначає, що хоче зробити Одеський Художній музей співзвучним часу, а хіпстери «яких сьогодні цікавить аби штани були з підворотами» повинні бути споживачами та носіями культури. Також художник планує створення на базі музею культурного хаба з освітніми та видавничими центрами, має переглянути графік роботи, зробити його більш зручним для школярів та студентів [2].

Не тільки вітчизняні, але і зарубіжні музеї ведуть пошук свого місця у новому культурному просторі. Наприклад, ще у травні 2000 року були окреслені нові завдання перед британською музейною політикою. Пріоритетами стали соціальна спрямованість музейних закладів, забезпечення широкого доступу громадськості до колекцій; використання новітніх технологій для забезпечення доступності зібрань; наявність каталогів в Інтернеті; надання послуг у роботі музеїв та галерей. Також музеї та галереї повинні консультувати людей з ризиком соціальної відчуженості, розвивати проекти, спрямовані на покращення їх життя і по можливості відображати культурне і соціальне розмаїття реальної та потенціальної аудиторії. Як бачимо, прагнення О. Ройтбурда співпадають з цілим рядом суспільних, соціальних та соціокультурних запитів.

Галерист О. Ройтбурд також «прогресивно» ставиться до музейних фондів та експозиціонування в цілому. Мистецьке середовище транслює запит на зміну формату та методів музейної експозиції. Завдяки новаціям в експозиційному образотворенні відбувається перебудова усієї системи музейної комунікації. Проте, необхідно розвивати і далі комунікативні можливості музею, залучати різноманітні форми діяльності [9, с. 75].

Повертаючись до обрання кандидатури О. Ройтбурда на посаду директора Одеського Художнього музею слід також зазначити, що він бачить першочерговим завданням формування поняття української ідентичності цивілізованим шляхом, створюючи ефективну сучасну «культурну машину» [15]. Мода на музеї-осередки освіти та науки грає важливу роль в мінливому та глобалізованому світі оскільки саме вони забезпечують доступ до національної, культурної та природної спадщини людям різного віку та фаху. На думку вітчизняного науковця О. Кузьмук, «вагомість цієї ролі базується на спроможності музеїв надавати громадськості інтерактивну, предметну й ідейну платформи для глибшого пізнання своєї етнічної ідентичності, нації та всього світу» [6].

Оскільки етнічне і національне питання залишається дуже важливим і болісним, проблема актуалізації національних традицій музейними засобами останніми роками набуває нового акценту. З одного боку на сучасному етапі перед країною стоїть завдання сприяти збереженню ідентичності і в той же самий час бути активними учасниками процесу глобальних соціогуманітарних трансформацій. З іншого – дуже перспективним для музеїв стає вивчення і впровадження музейної інтерпретації нових ідентичностей в рамках світової глобалізації [18, с. 156].

Отже, можна констатувати неоднорідний вплив глобалізаційних процесів, масової культури, та сучасного мистецтва на запровадження нових форм музейної діяльності. Ці чинники проявляють себе залежно від історичних умов, рівня суспільної свідомості та соціокультурної ситуації.

Стандартизуя соціально-культурне життя людина починає приділяти більш уваги етнокультурним ознакам і демонструє зростання національної самосвідомості. Для суспільства і людини залишається вагомою необхідністю формування ставлення до традицій, переосмислення старих і засвоєння нових ціннісних установок, що є дуже важливим для трансляції культурного досвіду. Музей має задовольняти суспільні та

індивідуальні потреби але без запровадження та вдосконалення нових форм музейної діяльності він не зможе виконувати поставлені перед ним сучасні завдання. Спираючись на нові форми роботи регіональні музеї виконують глобальний запит суспільства на збереження культурної ідентичності, інтерпретацію культурної спадщини і набувають ще більшого соціокультурного значення в сучасному світі.

Список використаної літератури

1. Абрамов В. Иван Ираклиевич Курис (1840-1898) [Електронний ресурс] / В. Абрамов // Одесские деловые новости. – 1996. – № 28. – Режим доступа : <http://ofam.od.ua/pdf/article/abramov-kyris.pdf> ; Abramov V. Ivan Iraklievich Kuris (1840-1898) [Elektronnyy resurs] / V. Abramov // Odesskie delovye novosti. – 1996. – № 28. – Rezhim dostupa : <http://ofam.od.ua/pdf/article/abramov-kyris.pdf>

2. Адлер И. Хаб, новая хронология и работа по вечерам: Ройтбурд обещает преобразить Художественный музей [Электронный ресурс] / И. Адлер // Думская. - 2017. – 6 декабря. - Режим доступа : <http://dumskaya.net/news/hab-novaya-hronologiya-i-rabota-po-vecheram-royt-080165/> ; Adler I. Khab, novaya khronologiya i rabota po vecheram: Roytburd obeshchaet preobrazit Khudozhestvennyy muzey [Elektronnyy resurs] / I. Adler // Dumskaya. -2017. – 6 dekabrya. - Rezhim dostupa : <http://dumskaya.net/news/hab-novaya-hronologiya-i-rabota-po-vecheram-royt-080165>

3. Бондаренко В. І. Культурна глобалізація як феномен сучасності [Електронний ресурс] / В. І. Бондаренко, Д. В. Суворова // Наука в информационном пространстве : IX Междунар. науч.-практ. Интернет конференция, 10-11 октября 2013 г. – Режим доступа : http://www.confcontact.com/2013-nauka-v-informatsionnom-prostranstve/po4_bondarenko.htm ; Bondarenko V. I. Kulturna hlobalizatsiia yak fenomen suchasnosti [Elektronnyi resurs] / V. I. Bondarenko, D. V. Suvorova // Nauka v ynformatsyonnom prostranstve : IKh Mezhdunar. nauch.-prakt. Ynternet konferentsiya, 10-11 oktiabria 2013 h. – Rezhym dostupu : http://www.confcontact.com/2013-nauka-v-informatsionnom-prostranstve/po4_bondarenko.htm

4. Кац И. Турбулентность и человечность: в Одессе открылась биеннале современного искусства [Электронный ресурс] / И. Кац // Вікна-Одеса. – 2017. – 26.авг. - Режим доступа : <http://viknaodessa.od.ua/news/?news=144446> ; Kats I. Turbulentnost i chelovechnost: v Odesse otkrylas biennale sovremennogo iskusstva [Elektronnyy resurs] / I. Kats // Vikna-Odesa. – 2017. – 26.avg. - Rezhim dostupa : <http://viknaodessa.od.ua/news/?news=144446>

5. Ковальчук А. Если нет запроса–не нужно причинять добро [Электронный ресурс] / А. Ковальчук; бес. вела А. Суворова // Худкомбинат. - 2018 – 23 февр. - Режим доступа : <http://hudcombinat.com/2018/02/23/kovalchuk/> ; Kovalchuk A. Yesli net zaprosa–ne nuzhno prichinyat dobro [Elektronniy resurs] / A. Kovalchuk; bes. vela A. Suvorova // Khudkombinat. - 2018 – 23 fevr. - Rezhim dostupa : <http://hudcombinat.com/2018/02/23/kovalchuk/>

6. Кузьмук О. Роль музеїв у соціокультурному та економічному житті країни: зарубіжний досвід. Аналітична записка [Електронний ресурс] / О. Кузьмук // Національний інститут стратегічних досліджень. - Режим доступа : <http://old.niss.gov.ua/Monitor/January2010/04.html> ; Kuzmuk O. Rol muzeiv u sotsiokulturnomu ta ekonomichnomu zhytti krainy: zarubizhnyi dosvid. Analitychna zapyska [Elektronnyi resurs] / O. Kuzmuk // Natsionalnyi instytut stratehichnykh doslidzhen. - Rezhym dostupu : <http://old.niss.gov.ua/Monitor/January2010/04.html>

7. Кушнарѡва М. Б. Основні тенденції розвитку масової культури у сучасній Україні в контексті глобалізації. Аналітичний огляд [Електронний ресурс] / М. Б. Кушнарѡва // Туризм Гуцульщини. – Режим доступа :

<http://tur.kosiv.info/tourism-and-culture/104-основні-тенденції-розвитку-масової-культури-в-сучасній-україні-в-контексті-глобалізації-аналітичний-огляд.html> ;
Kushnarova M. B. Osnovni tendentsii rozvytku masovoi kultury u suchasni Ukraini v konteksti hlobalizatsii. Analitychnyi ohliad [Elektronnyi resurs] / M. B. Kushnarova // Turyzm Hutsulshchyny. – Rezhym dostupu : <http://tur.kosiv.info/tourism-and-culture/104-основні-тенденції-розвитку-масової-культури-в-сучасній-україні-в-контексті-глобалізації-аналітичний-огляд.html>

8. Макдональд Дж. Музей будущего в глобальной деревне / Дж. Макдональд // Museum International. – 1987, – № 155. – С. 87-95 ; Makdonald Dzh. Muzei budushchego v globalnoy derevne / Dzh. Makdonald // Museum International. – 1987, – № 155. – С. 87-95.

9. Маньковська Р. Сучасні музейні комунікації та перспективи їх розвитку [Електронний ресурс] / Р. Маньковська // Краєзнавство. - 2013. – № 3. – С. 75-84. - Режим доступу : http://history.org.ua/JournALL/kraj/kraj_2013_3/13.pdf ; Mankovska R. Suchasni muzeini komunikatsii ta perspektyvy yikh rozvytku [Elektronnyi resurs] / R. Mankovska // Kraieznnavstvo. - 2013. – № 3. – С. 75-84. - Rezhym dostupu : http://history.org.ua/JournALL/kraj/kraj_2013_3/13.pdf

10. Мастеница Е. Н. Музей в условиях глобализации [Электронный ресурс] / Е. Н. Мастеница // Вестник Санкт-Петербургского государственного университета культуры и искусств. – 2015. – № 4. – С. 118–122. – Режим доступу: http://www.bvahan.com/museologypro/muzeevedenie.asp?li2=13&c_text=146 ; Mastenitsa Ye. N. Muzei v usloviyakh globalizatsii [Elektronniy resurs] / Ye. N. Mastenitsa // Vestnik Sankt-Peterburgskogo gosudarstvennogo universiteta kultury i iskusstv. – 2015. – № 4. – С. 118–122. – Rezhim dostupu: http://www.bvahan.com/museologypro/muzeevedenie.asp?li2=13&c_text=146

11. Мастеница Е. Н. Новые тенденции в развитии музея и музейной деятельности [Электронный ресурс] / Е. Н. Мастеница // Триумф музея. – Санкт-Петербург, 2005. – С. 138-145. - Режим доступа : <http://museumstudy.ru/wp-content/uploads/2015/12/MastenicaEN.pdf> ; Mastenitsa Ye. N. Novye tendentsii v razvitii muzeya i muzeynoy deyatelnosti [Elektronniy resurs] / Ye. N. Mastenitsa // Triumf muzeya. – Sankt-Peterburg, 2005. – С. 138-145. - Rezhim dostupa : <http://museumstudy.ru/wp-content/uploads/2015/12/MastenicaEN.pdf>

12. Мистецтвознавство ХХ століття : хрестоматія-довідник : навч. посіб. / кол. авт. : А. Баканурський та ін.; упоряд. А. Білик, С. Думасенко. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. – 424 с. ; Mystetstvoznnavstvo KhKh stolittia : khrestomatiia-dovidnyk : navch. posib. / kol. avt. : A. Bakanurskyi ta in.; uporiad. A. Bilyk, S. Dumasenko. – Kherson : OLDI-PLIUS, 2017. – 424 s.

13. Ночь музеев в Одессе: «Лихие-90 е», квесты в катакомбах и электрошоу [Электронный ресурс] / Сегодня. – 2016. – 18 мая. - Режим доступа : <https://www.segodnya.ua/regions/odessa/noch-muzeev-v-odesse-lihie-90-e-kvesty-v-katakombah-i-elektroshou-716508.html> ; Noch muzeev v Odesse: «Likhie-90 e», kvesty v katakombakh i elektroshou [Elektronnyy resurs] / Segodnya. – 2016. – 18 maya. - Rezhim dostupa : <https://www.segodnya.ua/regions/odessa/noch-muzeev-v-odesse-lihie-90-e-kvesty-v-katakombah-i-elektroshou-716508.html>

14. «Ночь музеев» одесский Дом Блещунова отметит коллажами [Электронный ресурс] // Таймер. – 2013. – 18 мая. – Режим доступа : http://timer-odessa.net/anonsi/noch_muzeev_odesskiy_dom_bleschunova_otmetit_kollajami_182.html ; «Noch muzeev» odesskiy Dom Bleschunova otmetit kolazhami [Elektronnyy resurs] // Taymer. – 2013. – 18 maya. – Rezhim dostupa : http://timer-odessa.net/anonsi/noch_muzeev_odesskiy_dom_bleschunova_otmetit_kollajami_182.html

15. Ройтбурд А. Мне понятны взгляды украинских националистов [Електронний ресурс] / А. Ройтбурд; бес. вела А. Курина // Українська правда. – 2010. – 27 квітня. - Режим доступу : <https://life.pravda.com.ua/society/4bd5961485106/> ; Roitburd A. Mne poniatny vzgliady ukraynskykh natsyonalystov [Elektronnyi resurs] / A. Roitburd; bes. vela A. Kuryna // Ukrainska pravda. – 2010. – 27 kvitnia. - Rezhym dostupu : <https://life.pravda.com.ua/society/4bd5961485106/>

16. Рудик Г. «Музейна людина»: колективний портрет українців, які відвідують музеї [Електронний ресурс] / Г. Рудик // Українська правда. – 2013. – 15 липня. - Режим доступу : <http://www.istpravda.com.ua/articles/2013/07/15/130138/> ; Rudyk H. «Muzeina liudyna»: kolektyvnyi portret ukraintsiv, yaki vidviduiut muzei [Elektronnyi resurs] / H. Rudyk // Ukrainska pravda. – 2013. – 15 lypnia. - Rezhym dostupu : <http://www.istpravda.com.ua/articles/2013/07/15/130138/>

17. Рутинський М. И. Музеезнание : навч. посіб. / М. И. Рутинський, О. В. Стецюк. – Київ : Знання, 2008. – 428 с. ; Rutynskiy M. Y. Muzeieznaystvo : navch. posib. / M. Y. Rutynskiy, O. V. Stetsiuk. – Kyiv : Znannia, 2008. – 428 s.

18. Салата О. О. Еволюція музею як соціокультурного інституту в умовах процесу глобалізації [Електронний ресурс] / О. О. Салата // Сумська старовина. – 2013. – № XL. - Режим доступу : <http://starovyna.sumdu.edu.ua/evolution-of-museum-as-a-cultural-socio-in-the-conditions-of-process-of-globalization/> ; Salata O. O. Yevolyutsiya muzeyu yak sotsiokulturnogo institutu v umovakh protsesu globalizatsii [Elektronnyy resurs] / O. O. Salata // Sumska starovina. – 2013. – № XL. - Rezhim dostupu : <http://starovyna.sumdu.edu.ua/evolution-of-museum-as-a-cultural-socio-in-the-conditions-of-process-of-globalization/>

19. Селивёрстова К. Н. Украинское музееведение в процессе евроинтеграции [Електронний ресурс] / К. Н. Селивёрстова // Все о туризме - образовательный туристический портал. – Режим доступа : http://tourlib.net/statti_tourism/seliverstova.htm ; Seliverstova K. N. Ukrainское muzeevedenie v protsesse evrointegratsii [Elektronnyy resurs] / K. N. Seliverstova // Vse o turizme - obrazovatelnyy turisticheskiy portal. – Rezhim dostupa : http://tourlib.net/statti_tourism/seliverstova.htm

20. Хадсон К. Беспольный музей / К. Хадсон // Museum International. – 1989. – № 162. – С. 50-51 ; Khadson K. Bespoleznyy muzey / K. Khadson // Museum International. – 1989. – № 162. – S. 50-51.

21. Швець А. «Концерта не будет!» или Как пройдет одна ночь в одесском музее? [Електронний ресурс] / А. Швець // Одесская жизнь. – 2017. – 16 мая. - Режим доступа : <http://odessa-life.od.ua/article/8048-Koncerta-ne-budet-ili-Kak-proydet-odna-noch-v-odesskom-muzee-FOTO-VIDEO> ; Shvets A. «Kontserta ne budet!» ili Kak proydet odna noch v odesskom muzee? [Elektronnyy resurs] / A. Shvets // Odesskaya zhizn. – 2017. – 16 maya. - Rezhim dostupa : <http://odessa-life.od.ua/article/8048-Koncerta-ne-budet-ili-Kak-proydet-odna-noch-v-odesskom-muzee-FOTO-VIDEO>

22. Шола Т. Предмет и особенности музеелогии / Т. Шола // Museum International. – 1987. – № 153. – С. 49-53 ; Shola T. Predmet i osobennosti muzeologii / T. Shola // Museum International. – 1987. – № 153. – S. 49-53

Стаття надійшла до редакції 15.04.2018

R. Tkachenko, K. Kulieshova

LOCAL TRENDS OF NEW FORMS OF MUSEUM ACTIVITY IN MODERN UKRAINE, BASED ON ODESSA MATERIALS

The article describes the heterogeneous influence of globalization processes, mass

culture, and contemporary art on the introduction of new forms of museum activity. The analysis of the processes taking place is presented on the example of the museums of the South of Ukraine. The study and introduction of museum interpretation of new identities within the framework of world globalization is shown.

New forms of museum activity determine the creation of programs and projects that provide for independent study of the museum space, interactive compositions and the development of museum techniques aimed at overcoming passive-survey forms, and their implementation allows the visitor to choose the route of movement, to build their own associations. European and national museums actively interact with visitors and they are dedicated to the development and implementation of long-term cultural programs.

The process of glocalisation transforms the model of a classic public museum and adapts it to the realities of Ukrainian culture. There is a change in the model of the museum and we can observe the dynamics of its functions in modern conditions on the materials of Odessa. The well-known European trends of new forms of museum activity, such as Night Museums and the Venice Biennale, not only reflect the world, but also actualize regional tendencies. With the development of society and its democratization significant adjustments are made in the modern conception of the museum, sometimes the opposite one of the image of the "temple of arts"; the museum is increasingly perceived as a place that is in continuous development. The information society expects the most informational and emotional influence from this socio-cultural institution.

Standardizing the socio-cultural life, a person begins to pay more attention to ethno-cultural features and demonstrates the growth of national self-consciousness. For society and man, the need to form the attitude towards traditions, rethinking the old and assimilating new value systems remains crucial; that is very important for the transfer of cultural experience. The museum must meet social and individual needs, but it will not be able to perform the modern tasks that are set before it without the introduction and improvement of new forms of museum activity. Relying on new forms of work, regional museums fulfil the global demand of society for preserving cultural identity, interpreting the cultural heritage and gaining even greater socio-cultural significance in the modern world.

Key words: *art project, hub, glocalisation, museum activity, performance, Ukrainian culture.*

УДК 070.422-057:654.197

В. П. Федоренко

КЛЮЧОВІ ПОСТАТІ ВЕДУЧИХ В АВТОРСЬКИХ ТЕЛЕВІЗІЙНИХ ПРОГРАМАХ

Сучасне телебачення, зазнає суттєвих трансформацій та відшукує нові форми впливу, серед яких чільне місце належить авторським програмам. В ході аналізу колишнього радянського інформаційного процесу, його впливу на становлення сучасного українського авторського телебачення, аналізуються істинні причини, які сприяли переосмисленню запозичених телепрограм, народженню національних видів авторського телебачення. Досліджуються зв'язки появи телевізійних ведучих різних років і становлення авторського ведення телепрограм, що призводить до професійного збагачення подачі інформаційного матеріалу і впливу на суспільну свідомість телеглядачів. У ході розмежування історичних постатей телевізійних ведучих,